

Голови Верховної Ради, яке дасть можливість ефективніше працювати законодавчому органу.

Не менш важливим питанням щодо правового статусу посадової особи Голови Верховної Ради України є якісний склад кандидатів на цю вкрай важливу і відповідальну посаду. Чинне законодавство не закріплює окремо вимоги до кандидатів на посаду Голови Верховної Ради. На нашу думку, обов'язково потрібно внести зміни в законодавстві та чітко закріпити вимоги щодо даної посади. Такими вимогами мають бути, перш за все, повна вища освіта (політичного або юридичного напрямку), по-друге, досвід роботи у законодавчому напрямку. Це мають бути одними з основних вимог до даної посади, які дадуть можливість обрати досвідченого Голову Верховної Ради, що стане запорукою ефективної роботи парламенту.

Висновок: На підставі викладеного матеріалу можна зробити висновок, що саме Голова Верховної Ради є невід'ємною частиною парламенту. Здійснюючі організаційно-правові аспекти контролює виконання народними депутатами своїх повноважень, представляє Верховну Раду іншим гілкам влади та міжнародним організаціям. Та є запорукою ефективного функціонування парламенту.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про Регламент Верховної Ради України: Закон України від 10.02.2010 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-17>

Бразалук М.,

студент ННІ №3 НАВС

Науковий керівник: доцент кафедри конституційного права та прав людини НАВС, кандидат юридичних наук **Козодой Леонід**

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ ТА ГРОМАДЯНИНА

Права і свободи людини та громадянина займають провідне місце в системі національного законодавства, тому їх забезпечення є ключовим завданням держави в умовах формування правового, соціального та демократичного ладу всередині неї. Для реалізації нормативно-правових актів, які закріплюють права та свободи людини і громадянина необхідним є існування конкретного механізму цієї реалізації. Дана необхідність викликана тим, що права та свободи, визначають певні можливості людини та громадянина, тобто їх суб'єктивні права.

Реалізація прав та свобод – це процес, який полягає у переведенні соціальних благ, що закріплені в нормах права, в стан їх можливого та дійсного використання конкретною особою або особами для задоволення власних потреб та інтересів. Вирішальним у процесі реалізації прав і свобод є саме механізм,

який поєднує в собі правові засоби, за допомогою яких ці права та свободи матеріалізуються.

Слід зазначити, що будь-який механізм – це високоорганізована система, котра має свою структуру. Юридичний механізм являє собою систему юридичних норм, фактів, документів та основних форм і способів організації їх здійснення.

Механізм реалізації конституційних прав і свобод людини та громадянина – це відносно відокремлена сукупність конституційних елементів, за допомогою яких, в у мовах додержання законності, з позиції гуманізму і соціальної справедливості, кожною людиною та громадянином України здійснюються його конституційні можливості, знешкоджуються негативні умови, які можуть завдати шкоди їх практичному втіленню в повсякденне життя [1, с. 219].

Механізм реалізації конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина містить в собі такі елементи: конституційні норми, що закріплюють суб'єктивні права; власне конституційні права та свободи й гарантії їх здійснення; юридичні обов'язки; законність і правосвідомість людини та громадянина; стадії реалізації кожного конкретного конституційного права.

Слід зазначити, що конституційні норми, що закріплюють права, свободи та обов'язки людини та громадянина містяться в Конституції України. Вони мають вищу юридичну силу, можуть діяти безпосередньо чи деталізуватися в поточному законодавстві. Ними встановлюються не тільки певні блага, а й гарантії їх здійснення.

Окрім механізму реалізації прав і свобод велике значення має механізм забезпечення цих прав і свобод. До нього входять: гарантії їх здійснення; юридичні елементи механізму реалізації; процес практичного втілення імперативних й диспозитивних норм у дійсність; умови та фактори цього процесу.

У свою чергу, до юридичних елементів механізму забезпечення конституційних прав й обов'язків належать: суб'єктивні права та юридичні обов'язки, форми та методи організації їх здійснення; правові норми та нормативно-правові акти; індивідуально-правові документи; правовідносини; юридичні факти;

При розгляді конституційно-правового механізму забезпечення реалізації прав і свобод людини та громадянина слід звернути увагу на правовий статус, тобто юридичне закріплення ролі людини та громадянина в суспільстві. Виділяють загальний, спеціальний та індивідуальний. У основі загального правового статусу лежать конституційні права, свободи, законні інтереси, обов'язки людини та громадянина. На цьому рівні правового статусу виникає ситуація готовності суб'єктивних прав і юридичних обов'язків до їх безпосереднього здійснення, проте значно важливішою є стадія безпосереднього використання суб'єктивних прав, під час якої соціальні блага, закріплені в конституційно-правових нормах, матеріалізуються та реалізуються

в практичній діяльності індивіда. Цей процес і є основою механізму реалізації суб'єктивних прав.

Необхідно зазначити, що для будь-якої правової держави забезпечення здійснення таких прав є її головним обов'язком. Для цього мають бути створені умови для їх реалізації. На громадянське ж суспільство покладається обов'язок контролювати дії держави в особі її органів, органи місцевого самоврядування та їх посадових осіб щодо забезпечення суб'єктивних прав та свобод.

Особливе значення щодо охорони, захисту та відновлення порушених прав відіграє суд. Адже стаття 8 ч. 2 Конституції України встановлює, що норми Конституції України є нормами прямої дії. Звернення до суду для захисту конституційних прав і свобод людини і громадянина безпосередньо на підставі Конституції України гарантується [2. Ст.141].

Отже, значна частина прав, свобод людини і громадянина реалізуються безпосередньо під час використання ними своїх благ. Для реалізації прав і свобод одне з найважливіших місць посідає механізм реалізації, та механізм забезпечення реалізації прав і свобод людини та громадянина, який відіграє надзвичайно важливу роль у системі конституційного права, адже забезпечення здійснення прав і свобод людини та громадянина є одним із пріоритетних завдань правової держави.

Список використаних джерел

1. Олійник А.Ю., Колодій А.М. Права людини та громадянина в Україні: Навч. посіб. – К.: Юрінком Інтер, 2004.-336с.
2. Конституція України : прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.

Бурак Марія,

старший науковий співробітник наукової лабораторії з проблем протидії злочинності НАВС, кандидат юридичних наук

ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЯ В УКРАЇНІ: ЗДОБУТКИ ТА ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ

В Україні закладено конституційні засади місцевого самоврядування, ратифіковано Європейську хартію місцевого самоврядування, прийнято ряд базових нормативно-правових актів, які створюють правові та фінансові основи діяльності органів місцевого самоврядування.

Проте від часу прийняття Конституції України та базових нормативно-правових актів з питань місцевого самоврядування розвиток місцевого самоврядування фактично здійснювався лише на рівні територіальних громад міст обласного значення, оскільки переважна більшість територіальних громад через їх надмірну подрібненість та надзвичайно слабку матеріально-фінансову базу виявилися неспроможними виконувати всі повноваження органів місцевого самоврядування.